

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์ (Correlation Study) โดยใช้ PRECEDE PROCEED Model เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระสงฆ์ โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือพระสงฆ์ในวัดประเทมทานิกาย จังหวัดระยอง ที่จำพรรษาในวัด ที่พักสงฆ์ และสำนักสงฆ์ ระหว่างวันที่ 8 กรกฎาคม ถึง 4 ตุลาคม พ.ศ. 2552 จำนวน 2970 รูป (สำนักงาน เจ้าคณะจังหวัดระยอง, 2551)

กลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์ในวัดประเทมทานิกาย จังหวัดระยอง ที่มีอายุพรรษาตั้งแต่ 1 พรรษาขึ้นไป และจำพรรษาในวัด ที่พักสงฆ์ และสำนักสงฆ์ อย่างน้อยจำนวน 328 รูป

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณสัดส่วน (วิลเลียม กุสทวิสิญ์กุล, 2528 อ้างถึงใน ธวัชชัย วรพงษ์, 2543) ดังนี้

$$n = \frac{Z^2_{\alpha/2} N \pi (1-\pi)}{Z^2_{\alpha/2} \pi (1-\pi) + Nd^2}$$

โดย n	หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N	หมายถึง ขนาดของประชากร
Z	หมายถึง ค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติ ซึ่งมีค่าสอดคล้องกับระดับ นัยสำคัญที่กำหนด
π	หมายถึง ค่าสัดส่วนของตัวแปร X
d	หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นในการประมาณค่าสัดส่วน

แทนค่าในสูตร

n หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N หมายถึง ขนาดของประชากร คือ พระสงฆ์ในวัดประเพณีมหานิกาย จังหวัดระยอง
จำนวน 2970 รูป

Z หมายถึง ค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติ ซึ่งมีค่าสอดคล้องกับระดับนัยสำคัญ
ที่กำหนด คือ 1.96 เมื่อ $\alpha/2 = 0.025$

π หมายถึง ค่าสัดส่วนของพระสงฆ์สวดมนต์ในภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 40.5
(เนาวรัตน์ เจริญคำ, 2547)

d หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการประมาณค่าสัดส่วนเท่ากับ 5%
ดังนั้นเมื่อแทนค่าในสมการได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(1.96)^2(2970)(0.4)(1-0.4)}{(1.96)^2(0.4)(1-0.4)+(2970)(0.05)^2} \\ &= \frac{(3.84)(2970)(0.4)(0.6)}{(3.84)(0.4)(0.6)+(2970)(0.0025)} \\ &= \frac{2737.152}{0.9216 + 7.425} \\ &= 327.936 \\ &= 328 \end{aligned}$$

ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่างจึงควรมีอย่างต่ำ 328 รูป

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

โดยจังหวัดระยองมีอำเภอทั้งหมด 8 อำเภอ สุ่มเลือกอำเภอได้ 4 อำเภอได้แก่ อำเภอปลวกแดง
อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอเขาชะเมา โดยอำเภอปลวกแดงมีทั้งหมด 6 ตำบล อำเภอแกลง
มีทั้งหมด 18 ตำบล อำเภอบ้านค่าย มีทั้งหมด 7 ตำบล และอำเภอเขาชะเมา มีทั้งหมด 4 ตำบล เป็น
สัดส่วนดังนี้ 6: 18: 7: 4 หลังจากนั้นสุ่มเลือกตำบลจากอำเภอดังกล่าวด้วยสัดส่วน 1: 4: 2: 1 ได้แก่
ตำบลตาสิทธิ์ มี 4 วัด ตำบลกร่ำ มี 3 วัด ตำบลเนินฆ้อ มี 5 วัด ตำบลกองดิน 9 วัด ตำบลวังหว้า มี
5 วัด ตำบลตาขัน มี 5 วัด ตำบลบ้านค่าย มี 5 วัด ตำบลห้วยทับมอญมี 5 วัด รวมทั้งสิ้นจะได้วัดที่
คัดเลือก 41 วัดซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แก่พระทั้งหมดที่จำพรรษาในวัดของตำบลที่ถูกสุ่มได้
โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 3-1

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ตอบด้วยตนเอง (Questionnaires) โดยเนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อคำถามที่นำมาวัดตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย 4 ส่วนซึ่งครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ การรับรู้ความสามารถตนเองในการไม่สูบบุหรี่ ทศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการบวช ระดับการศึกษาทางโลก ระดับการศึกษาทางธรรม รายได้ต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็น แบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมข้อความ (Open Ended)

2. ความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความคิด ความเข้าใจที่ พระสงฆ์มีเกี่ยวกับสารประกอบในบุหรี่ และผลกระทบของบุหรี่ต่อสุขภาพ ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัย จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับบุหรี่ต่าง ๆ (ฉัตรเลิศ พงษ์ไชยกุล, 2541; เนาวรัตน์-เจริญคำ, 2547 และสมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, 2550) ประกอบด้วยข้อคำถามแบบถูก หรือผิด จำนวน 14 ข้อ โดยมี คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 0 ถึง 14 คะแนน ซึ่งค่าคะแนนสูงหมายถึงมีความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่สูง

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบ	คะแนน
ถูก	1
ผิด	0

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน

แบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ออกเป็น 2 กลุ่มโดยประยุกต์ใช้การเทียบร้อยละ ของคะแนนเต็มตามเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ (2535) ดังนี้

ความหมาย	ช่วงคะแนน
มีความรู้น้อย	น้อยกว่า 11 (น้อยกว่าร้อยละ 80)
มีความรู้มาก	มากกว่าหรือเท่ากับ 11 (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

3. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึง ความเชื่อมั่นหรือการประมาณความสามารถของพระสงฆ์เองที่จะหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ใน สถานการณ์ต่าง ๆ โดยการประยุกต์มาจากแบบสอบถามของสรายุทธ นามเมือง (2546) ที่พัฒนา มาจากแนวคิดการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self Efficacy) ของ Bandura (1996) มีข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ มีลักษณะข้อคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 7 ระดับ และเป็นข้อความเชิงบวก ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 11 คะแนน ถึง 77 คะแนน โดยคะแนนสูงหมายถึง

มีการรับรู้ความสามารถตนเองในการไม่สูบบุหรี่สูง
เกณฑ์การให้คะแนน

ภาพที่ 3-2 เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่ของพระสงฆ์ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการประยุกต์ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของสิน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย

ช่วงคะแนน

รับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่น้อย

น้อยกว่า 4.61

รับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่มาก

มากกว่าหรือเท่ากับ 4.61

4. ทักษะเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึง ความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการสูบบุหรี่ ในประเด็นประโยชน์ โทษ และ ความพร้อมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ซึ่งประยุกต์มาจากแบบสอบถามของกัญญา ศรีนวล (2536) โดยสร้างตามการวัดทัศนคติของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 5 ระดับและเป็นข้อความเชิงบวก (Positive) และเชิงลบ (Negative) โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 17 คะแนน ถึง 85 คะแนนโดยคะแนนสูงหมายถึงมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการสูบบุหรี่

เกณฑ์การให้คะแนน

เชิงบวก (Positive)

เชิงลบ (Negative)

ตัวเลือก

คะแนน

คะแนน

เห็นด้วยมากที่สุด

5

1

เห็นด้วยมาก

4

2

ไม่แน่ใจ

3

3

เห็นด้วยน้อย

2

4

ไม่เห็นด้วย

1

5

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับทัศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการประยุกต์ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของ สีน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย ช่วงคะแนน

มีทัศนคติไม่ดีต่อการสูบบุหรี่ น้อยกว่า 3.51

มีทัศนคติดีต่อการสูบบุหรี่ มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51

ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม เรื่อง การเข้าถึงบุหรี่ การปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์ และ การรับรู้กฎ และข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วนดังนี้

1. การเข้าถึงบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความสามารถในการได้บุหรี่มาสูบของ พระสงฆ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับ ความยากง่ายหรือความสะดวกในการได้บุหรี่มาสูบ และมีร้านค้าที่อยู่ใกล้วัด ระยะห่างจากร้านค้ากับวัด ราคาบุหรี่และการได้รับฉวยบุหรี่ ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยเองจากการ ทบทวนเอกสารเกี่ยวกับบุหรี่ และรายงานการวิจัยต่าง ๆ (สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, 2550; เนาวรัตน์ เจริญค้า, 2547; ฉัตรเลิศ พงษ์ไชยกุล, 2541; สราวุธ นามเมือง, 2546; กัญจนา ศรีนวล, 2536) ซึ่งมี ข้อคำถามจำนวน 7 ข้อและมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 5 ระดับและเป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมด โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 7 คะแนน ถึง 35 คะแนน โดยคะแนนมากแสดงว่ามีการเข้าถึงบุหรี่สูง

เกณฑ์การให้คะแนน	เชิงบวก (Positive)	เชิงลบ (Negative)
ตัวเลือก	คะแนน	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับการเข้าถึงบุหรี่ ออกเป็น 2 กลุ่มโดยการประยุกต์ ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของสิน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย ช่วงคะแนน

เข้าถึงบุหรี่น้อย น้อยกว่า 3.51

เข้าถึงบุหรี่มาก มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51

2. การปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความถี่ในการปฏิบัติหน้าที่ ของสงฆ์ได้แก่ ด้านทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา เช่น การศึกษาพระพุทธศาสนา ภาษาบาลี รักษาศีล 227 ข้อที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ฝึกสมาธิวิปัสสนา เผยแพร่ศาสนาด้วยวิธีต่าง ๆ การบำรุงรักษา

วัด และด้านฆราวาส เช่น การสอนพุทธปรัชญาและพุทธจริยธรรมแก่ประชาชน ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาแก่ประชาชนในโอกาสต่าง ๆ ช่วยในงานพัฒนาชนบท และช่วยเป็นที่ปรึกษาทั่วไปแก่ฆราวาส ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัย จากการทบทวนรายงานการวิจัยต่าง ๆ (จรินทร์ ยังสังข์, 2541; วรรณิกา วงศ์ไกรศรีทอง, 2528; แสง จันทรงาม, 2547) ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 5 ระดับ โดยเป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมด มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 12 คะแนน ถึง 60 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงมีการปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์มาก

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	5
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	4
ปฏิบัติบางครั้ง	3
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เคยปฏิบัติเลย	1

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับการปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์ ออกเป็น 2 กลุ่มโดยการประยุกต์ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของสิน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย	ช่วงคะแนน
เคร่งครัดน้อย	น้อยกว่า 3.51
เคร่งครัดมาก	มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51

3. การรับรู้กฎและข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกฎหมาย พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 โครงการวัดปลอดบุหรี่ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัยเองได้สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับบุหรี่ต่าง ๆ (สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, 2550; เนาวรัตน์ เจริญค้า, 2548) ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 3 ระดับและเป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมด โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 7 คะแนน ถึง 21 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงมีการรับรู้กฎและข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่สูง

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	คะแนน
ใช่	3
ไม่แน่ใจ	2
ไม่ใช่	1

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับการรับรู้และข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่

ออกเป็น 2 กลุ่มโดยการประยุกต์ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของสิน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย	ช่วงคะแนน
รับรู้และข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรือน้อย	น้อยกว่า 2.51
รับรู้และข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่มาก	มากกว่าหรือเท่ากับ 2.51

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม เรื่อง การได้รับการสนับสนุนข้อมูล

การได้รับการสนับสนุนข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่แสดงถึงการได้รับการสนับสนุน

ข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการสูบบุหรี่จากสมาชิกในครอบครัว จากสมาชิกวัด จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาล และจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือ หนังสือ โดยการประยุกต์แบบสอบถามจากกัญญา ศรีนวล (2536) และสรายุทธ นามเมือง (2546) ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือก 3 ระดับ และเป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมด โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 9 ถึง 27 คะแนน คะแนนสูงหมายถึงมีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสูง

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	คะแนน
ประจำ	3
บางครั้ง	2
ไม่เคย	1

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน แบ่งระดับการได้รับการสนับสนุนข้อมูล ออก เป็น 2 กลุ่ม

โดยการประยุกต์ใช้การแบ่งแบบอิงเกณฑ์ของสิน พันธุ์พินิจ (2551) ดังนี้

ความหมาย	ช่วงคะแนน
การได้รับการสนับสนุนข้อมูลน้อย	น้อยกว่า 2.51
การได้รับการสนับสนุนข้อมูลมาก	มากกว่าหรือเท่ากับ 2.51

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระสงฆ์

ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อที่สอบถามถึงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระสงฆ์ อายุที่เริ่มสูบบุหรี่ เหตุผลที่เริ่มสูบบุหรี่ และ ความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และ เติมข้อความ (Open Ended)

เครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามมาตรฐาน แบบสอบถามที่ประยุกต์จากแบบสอบถามที่ผ่านมา และแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 86 ข้อ เครื่องมื่อดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ) ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหาและโครงสร้าง หลังจากนั้น นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ทั้งด้านภาษาและความถูกต้องในเนื้อหาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับพระสงฆ์จำนวน 32 รูป และนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สำหรับตัวแปรที่วัดด้วยหลายข้อคำถาม โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์มาจากแบบสอบถามของสรายุทธ นามเมือง (2546) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

2.2 ทักษะคิดเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์มาจากแบบสอบถามของฉัญจนา ศรีนวล (2536) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 17 ข้อ โดยเป็นข้อความเชิงบวก 7 ข้อ และข้อความเชิงลบ 10 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

2.3 การเข้าถึงบุหรี่ เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นเองโดยการทบทวนวารสารและงานวิจัยต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 7 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

2.4 การปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์ เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนรายงานการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อซึ่งเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.5 การรับรู้กฎข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยการทบทวนเอกสารต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 7 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

2.6 การได้รับการสนับสนุนข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์มาจากแบบสอบถามของกัญญา ศรีนวล (2536) และ สราวุธ นามเมือง (2546) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 9 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

ส่วนในแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับบุหรี่นั้น เป็นแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนเอกสารต่าง ๆ (ฉัตรเลิศ พงษ์ไชยกุล, 2548; เนาวรัตน์ เจริญคำ, 2547 และสมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, 2550) โดยมีการวัดเพียง 2 ระดับ (0 = ผิด, 1 = ถูก) จำนวน 14 ข้อ เมื่อทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้วิธี คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson: KR21) เท่ากับ 0.55

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขเครื่องมือ และผ่านการตรวจสอบทางจริยธรรมแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ยื่นเรื่องเพื่อขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงเจ้าคณะจังหวัดระยอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในวัดต่าง ๆ ที่สุ่มเลือกได้
2. ประสานงานกับเจ้าคณะจังหวัดระยอง เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะตำบล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างที่วัด เพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยในการตอบแบบสอบถามผู้ตอบไม่ต้องใส่ชื่อและสกุลแต่จะใช้รหัสแทน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งใช้เวลาในการทำแบบสอบถามประมาณ 30 นาที

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

วิทยานิพนธ์และเครื่องมือการวิจัยนี้ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัว แจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทราบ ชี้แจงถึงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมวิจัยโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ข้อมูลทุกอย่างผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และในระหว่างการวิจัยหากกลุ่ม

ตัวอย่างไม่ยินดีตอบคำถามหรือต้องการออกจากการมีส่วนร่วมในการวิจัยก็สามารถทำได้ โดยในการเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้รับการยินยอมทั้งจากเจ้าคณะจังหวัดระยอง และ กลุ่มตัวอย่างเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และ ลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการบวช การศึกษาทางโลก การศึกษาทางธรรม รายได้ต่อเดือน โดยการแจกแจงค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ความรู้เกี่ยวกับบุญ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่สูบบุหรี่ การเข้าถึงบุญ การปฏิบัติหน้าที่ของสงฆ์ การได้รับการสนับสนุนข้อมูล การรับรู้กฎและข้อห้ามเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระสงฆ์ โดยใช้สถิติ Binary Logistic Regression ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% CI